

MIĘDZYNARODOWE
CENTRUM
KULTURY
INTERNATIONAL
CULTURAL
CENTRE

FUNDACJA
IM. ANNY LINDH
POLSKA
ANNA LINDH
FOUNDATION
POLAND

KOMUNIKAT 3/2010 (15 lutego 2010)

POLSKA SIĘĆ EUROŚRÓDZIEMNOMORSKIEJ FUNDACJI DIALOGU KULTUR IM. ANNY LINDH

Wspólny projekt polskiej sieci „W poszukiwaniu utraconej Rzeczypospolitej. Polska jeno- czy wielokulturowa?”

2. etap: warsztaty polskiej sieci Fundacji im. A. Lindh w Krzyżowej

Seminarium objazdowe i pobyt w Domu Spotkań i Miejscu Pamięci Fundacji „Krzyżowa” to kontynuacja działań rozpoczętych w Sejnach w październiku 2009 roku. Wyprawa 25 uczestników na Dolny Śląsk była przede wszystkim okazją, by zapoznać się z wielokulturową tradycją regionu oraz współczesnymi inicjatywami z obszaru dialogu międzykulturowego. Ta część projektu „W poszukiwaniu utraconej Rzeczypospolitej” to także spojrzenie na południe, w stronę Morza Śródziemnego. Dlatego też część spotkania stanowiły warsztaty na temat komunikacji międzykulturowej, prezentacja działań członków Fundacji w regionie EuroMedu oraz spotkanie z

izraelską Koordynatorką Fundacji im. Anny Lindh.

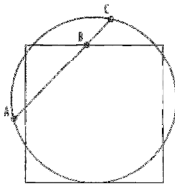

W drodze do Krzyżowej uczestnicy zatrzymali się w Świdnicy, gdzie przedstawicielka parafii ewangelicko-augsburskiej z Kościoła Pokoju oprowadziła ich po kościele i opowiedziała o działalności społeczności. Kościół w Świdnicy, tak jak podobne ewangelickie świątynie w Jaworze i Głogowie, powstał na mocy Pokoju Westfalskiego, w ramach którego cesarz zobowiązał się do wydania zgody na powstanie budowy tzw. kościołów pokoju. Dzięki temu wymuszonemu aktowi tolerancji w 1657 r. powstała świątynia, która zgodnie z zarządzeniem cesarskim mogła być wybudowana jedynie poza murami

miasta, bez wieży i dzwonów. Jako materiałów budowlanych można było użyć jedynie drewna, piasku, gliny i słomy a okres budowy nie mógł przekroczyć jednego roku. Od 2001 roku kościół figuruje na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Po II wojnie światowej znacząca spadła liczba wiernych i ekumenicznej w kościele odbywają się też wydarzenia kulturalne, m.in. Międzynarodowy Festiwal Bachowski.

Popołudnie pierwszego dnia poświęcone zostało działalności Fundacji „Krzyżowa” Dla Porozumienia Europejskiego, o której opowiedziała dyrektor zarządzająca Annemarie Franke. Dom Spotkań Fundacji „Krzyżowa” położony jest w majątku rodziny von Moltke. W czasie II wojny światowej był miejscem tajnych spotkań niemieckiej antynazistowskiej grupy „Kręgu z Krzyżowej”. 12 listopada 1989 podczas Mszy Pojednania w Krzyżowej spotkali się premier Polski Tadeusz Mazowiecki oraz kanclerz Niemiec Helmut Kohl. Ta właśnie wyjątkowość tego miejsca wpłynęły na lokalizację Fundacji, której misją jest

MIĘDZYNARODOWE
CENTRUM
KULTURY
INTERNATIONAL
CULTURAL
CENTRE

FUNDACJA
IM. ANNY LINDH
POLSKA
ANNA LINDH
FOUNDATION
POLAND

wspieranie pokojowego i tolerancyjnego współistnienia narodów, grup społecznych oraz jednostek w Europie. Uczestnicy spotkania odwiedzili Dom na Wzgórzu będący centrum działalności Miejsca Pamięci, który, jak mówiła reprezentantka Fundacji, jest warsztatem naukowym dla odkrywczego i twórczego obcowania z historią.

Wieczorem zaproszeni goście zapoznali uczestników z dziedzictwem żydowskim Dolnego Śląska. Dyrektor Festiwalu Kultury Żydowskiej SIMCHA, odbywającego się od dziewięciu lat we Wrocławiu, p. Karolina Szykier-Koszucka opowiedziała o historii społeczności żydowskiej we Wrocławiu oraz o obecnych wyzwaniach, jakie przed nią stoją. Jej zdaniem stosunkowo mała liczebność, wewnętrzne konflikty i brak charyzmatycznego przywództwa stanowią spory problem dla wrocławskiej społeczności, gdzie w przeciwieństwie do innych ośrodków, np. Warszawy, osoby pragnące działać na jej rzecz nie mają do wyboru wielu organizacji. Następnie Anna Gruźlewska z Fundacji Beiteinu Chaj przedstawiła prezentację poświęconą restauracji jednej z trzech (obok synagogi we Wrocławiu i Ziembicach) ocalałych na Dolnym Śląsku synagog – świątyni w Dzierżoniowie.

Wieczór zakończyła projekcja filmu *From Kristallnacht to Crystal Day: A Synagogue in Wroclaw Glows Again*, poświęconego historii żydów wrocławskich oraz losom Synagogi Pod Białym Bocianem.

Drugi dzień poświęcony został wymianie doświadczeń i warsztatom nt. komunikacji międzykulturowej. Pierwszą część składała się z prezentacji członków sieci, którzy otrzymali wsparcie Fundacji im. A. Lindh na realizację eurośrodkowomorskich projektów związanych z dialogiem międzykulturowym. Małgorzata Sternal opowiedziała o projekcie Musical Coexistence – Tradition Meets Contemporary realizowanym przez Akademię Muzyczną w Krakowie z partnerem syryjskim a Marcelina Obrzydowska przedstawiła polsko-palestyński projekt Fundacji Together Polska zatytułowany „Let’s film! – zoom through the culture glass”. Dodatkowo doświadczeniami Fundacji Krzyżowa w kwestii projektów eurośrodkowomorskich podzielił się Jan Kirchhoff.

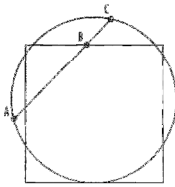

Jedną z organizacji członkowskiej polskiej sieci Fundacji im. A. Lindh – SIETAR Polska, w osobach Barbary Bartczak i Moniki Chutnik, zgodziła się przeprowadzić interaktywny trening komunikacji międzykulturowej, którego celem było zarysowanie problematyki komunikacji międzykulturowej, uwrażliwienie i zwiększenie świadomości różnic kulturowych. Założeniem organizatora była pomoc polskim organizacjom w przygotowaniu się do realizacji projektów z partnerami z drugiego brzegu Morza Śródziemnego. Praca w grupach, dyskusje, ustawienia, symulacje i praca indywidualna służyły wprowadzeniu pojęcia kultura, modele kultury, stereotypy, zrozumieniu koncepcji czasu i przestrzeni w różnych kulturach oraz przedstawieniu różnic międzykulturowych w małżeństwach. Warsztaty zamykała projekcja godzinowego filmu poświęconego sytuacji kobiet w państwach arabskich. Kwestiom współpracy z organizacjami z Izraela i realizacji projektów polsko-izraelskich poświęconą było wystąpienie koordynatorki izraelskiej sieci Fundacji im. A. Lindh, p. Harriet Gimpel.

3 lutego uczestnicy projektu udali się do Wrocławia. Pierwszą instytucją, którą odwiedzili było Muzułmańskie Centrum Kulturalno-Oświatowe. O celach Centrum opowiedziała zebranych Amina Belghol. Samo Centrum nie chce podejmować tematów politycznych. Działania instytucji skupiają się przede wszystkim na wspieraniu lokalnej wspólnoty muzułmańskiej, upowszechnianiu wiedzy na temat Islamu oraz podejmowanie dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego. Centrum jest organizatorem Dni

Kultury Muzułmańskiej, spotkań z przedstawicielami innych wyznań, organizuje kursy językowe, prawa szariatu itp. W siedzibie Centrum znajduje się także meczet, w którym zebranych gościł iman i dyrektor Centrum Ali Abi Issa. Wokół Centrum skupieni są przede wszystkim emigranci oraz dzieci z

MIĘDZYNARODOWE
CENTRUM
KULTURY
INTERNATIONAL
CULTURAL
CENTRE

FUNDACJA
IM. ANNY LINDH
POLSKA
ANNA LINDH
FOUNDATION
POLAND

małżeństw mieszanych. Liczebność społeczności muzułmańskiej jest szacowana na około 300 osób w całym regionie Dolnego Śląska.

Następnie grupa udała się do Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań, gdzie spotkała się z pomysłodawcami całej inicjatywy – Janem Wittem i Jerzym Kichlerem. Wraz z przedstawicielem parafii rzymskokatolickiej opowiadali oni o ideach przyświecających stworzeniu Dzielnicy, która obecnie obejmuje parafię rzymskokatolicką p.w. św. Mikołaja (ojcowie Paulini), parafię ewangelicko–augsburską p.w. Opatrzności Bożej, parafię prawosławną katedralną Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy, oraz Gminę Wyznaniową Żydowską.

Dzielnica Czterech Wyznań to unikatowy w skali europejskiej obszar, na którym żyją, modlą się i pracują katolicy, protestanci, wyznawcy judaizmu i prawosławni. To przede wszystkim wspólne przedsięwzięcia, imprezy charytatywne, projekty, nabożeństwa i spotkania lokalnych społeczności, która ideę dialogu międzyreligijnego, ekumenizmu wciela w życie w praktyce.

Ostatnim elementem projektu „W poszukiwaniu utraconej Rzeczypospolitej. Polska jedno- czy wielokulturowa” będzie publikacja „W stronę nowej wielokulturowości”, która ukaże się drukiem w kwietniu 2010.

Joanna Sanetra-Szeliga   *Robert Kusek*
Koordynatorzy polskiej sieci Fundacji im. A. Lindh